

peiorativă, însemnând, uneori, încreoaleă și compromis. Nu această accepție o am în vedere, ci aceea potrivit căreia un produs artistic autentic, realizat cu profesionalism și dăruire, cu responsabilitate și seriozitate (chiar cînd e vorba de comedii), cu talent și har, place oricui și crează bucurii estetice celui mai eterogen public, căci se adresează sensibilității general-umane.

— Vă propuneți, deci, să atrageți spre teatru un public cît mai numeros, căruia să-i oferiți nu numai spectacole agreabile, ci și ocazia de a-și deschide noi perspective de receptare, căutînd totodată să-i formați gustul, să-l modelați, să-l educați.

— Mutatis mutandis și păstrînd proporțiile, muzica lui Beethoven și poezia eminesciană, de exemplu, reprezintă artă pentru orice fel de public, nu numai pentru inițiați. Desigur că aceasta constituie o aspirație, un ideal, în ultimă instanță, în scopul apropierii de public, pentru care sînt necesare atîtea condiții...

— Vă rugăm să enumerați cîțiva dintre factorii de care depind reușitele artistice către care tindeți.

— În primul rînd, este vorba de trupă. Actualmente la Botoșani există o trupă puțin numeroasă, totuși se poate afirma: non multa sed multum. Sînt actori de toa-

te vîrstele, dar tineri, sufletește încă nerutinați, avînd, din fericire, puterea de dăruire și entuziasmul care-i sudează într-un puternic spirit de echipă, lipsiți de atît de dăunătoare vedetisme; au, deci, capacitatea și dorința de a face teatru adevărat. Alături de cei doi regizori, care nu și-au epuizat nici pe departe resursele creative, vom încerca să atragem colaboratori în vederea realizării spectacolelor dorite. Desigur, vom încerca și experimente, atunci cînd timpul dintre turnee ne va permite, vom căuta să fim prezenți la manifestările teatrale din țară, insistînd ca mai ales cei tineri și încă nu foarte cunoscuți să se exprime cu aceste prilejuri. Premisele unor realizări există deci, încercînd să ne atragem publicul, potrivit vechii ziceri latine „audaces fortuna juvent“, începem noua stagiune cu dorința de a dovedi că sîntem și cu speranța că vom reuși.

— Ca să păstrăm aceeași tonalitate, „alea jacta est“. Urmează ca spectacolele la care ne și considerăm invitați să constituie acoperirea în fapte a cuvintelor dumneavoastră. „Acta, non verba“! Vă mulțumesc.

Convorbiri realizate de
Irina COROIU

● Teatrul Dramatic din Baia Mare a prezentat recent *Pygmalion* de George Bernard Shaw (regia — Călin Florian; rolurile principale — Dan Aștilean și Cerasela Stan). În pregătire: *Goana după fluturi* de Bogdan Amaru (în regia actorului Marius Olteanu), *Politica I* de Theodor Mănescu, *Montserrat* de Emanuel Roblès, *Concurs de împrejurări* de Adrian Dohotaru, *Cînd vine barza* de André Roussin (în regia actorului Cornel Mititelu).

Secția de păpuși repetă Buzunarul cu povești de Liviu Steciuc (regia Eugenia Ciotlăuș, scenografia Idă Grumaz).

Secția de estradă are pe rol două premiere: un musical pentru copii și tineret, *Ochiul babei* de George Vasilescu — după Creangă,

în regia lui Cornel Mititelu, și revista *Hazul*, dansul, muzica și ardeleni — textul și regia — Mihai Maximilian, muzica — Vasile Veselovschi și Ioan Fechețe, scenografia — Teodora Dinulescu.

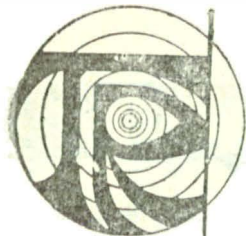
★

● Unele caiete-program ne oferă cu discreție — sau cu ostentație — o serie de date: tirajul, titulatura și chiar emblema publicitară a tipografiei (cu toate că tehnica grafică nu cinstește totdeauna firma...), numărul de serie al exemplarului (rarități bibliofile?!?). Din păcate, lipsesc uneori elemente importante, atît pentru prezent cît și pentru posteritate: data premierei, numărul de ordine al titlului respectiv pe stagiune (eventual, s-ar putea

menționa a cîta stagiune și premieră de la înființarea teatrului), cine a întocmit caietul (redactare, prezentare grafică) etc. E drept că anonimul redactorului e justificat cîteodată, după cum semnătura acestuia pe o simplă foaie de distribuție e cu totul inutilă.

★

● Teatrul Dramatic „Maria Filotti“ din Brăila are în perspectivă titluri interesante: *Plimbare* cu tele-scaunul de Dinu Grigorescu (regia — Constantin Codrescu), *A douăsprezecea noapte* de William Shakespeare (regia — Dragoș Galgoțiu), *Constructorul Solness* de Henrik Ibsen (regia — Alexa Visarion), *Vlaicu-Vodă* de Alexandru Davila (regia și rolul principal — George Motto).

Bune realizări și bune intenții

Cu **Vassa Jeleznova** de Maxim Gorki, difuzată recent în premieră, în adaptarea Irinei Răchițeanu-Șirlianu, emisiunea de teatru radiofonic înscrisă în repertoriul său încă un titlu important. O lucră fundamentală a creației dramatice nu versale, adăugând, totodată, o reușită montărilor cu drepturi legitime de a fi păstrate de memoria benzii magnetice.

Cristian Munteanu a creat un spectacol sonor notabil prin sobrietatea expresiei, prin rigoarea construcției, prin știința de a conferi nuanțe multiple, sesizabile, atât întinericului cit și lumini. Exactă cîntărire a intensităților, a accentelor, calitate definitorie a regiei și în egală măsură a interpretării actoricești, are meritul esențial de a sublinia dramatismul, fără a permite amonșări în stridență sau în melodramatic. Momentul de frămîntare socială și individuală, de zbatere paroxistică a unei lumi în disoluție și de naștere a unor noi principii, idealuri, repere de existență, se conturează pregnant în montarea radiofonică, precum un stop-cadru revelatoriu al unei clipe de istorie fierbinte.

La reușita montării radiofonice au avut o substanțială contribuție interpretii principalelor roluri Irina Răchițeanu-Șirli-

anu, Gheorghe Cozorici, Mircea Albulescu, Gina Patrichi, Irina Petrescu, Leopoldina Bălănuță, Dana Dogaru.

Întoarcere în timp de Hristache Popescu face parte din categoria pieselor de teatru pe care le-am putea numi „bine intenționate”. Principii solide, incontestabile, idei exprimate clar (poate chiar prea clar, pe un ton amintind ceta și tăblița), o „morală a fabulei” plină de învățăminte dar previzibilă cu punct și virgulă încă de la prima replică. Doi tineri se iubesc și hotărăsc să se căsătorească, dar cum fiecare cere altceva de la viață, drumurile lor se vor despărți la prima dificultate întâlnită. Nimic nou pînă aici, nimic nou nici mai departe. Fiecare va dormi așa cum și-a așternut, ceea ce „vinovatul” va recunoaște plin de pocăință în ceasul bilanțului. Teza este întru totul valabilă, desigur, dar mai mult decît această calitate de ordin foarte general ar fi greu de descoperit. O poveste pentru copii cuminți ca să fie și mai cuminți, căreia s-au străduit să-i dea glas regizorul Dan Pulcan și actorii Irina Petrescu, Alexandru Reșan, Stela Popescu, Alexandrina Halic, Taty Barbu ș.a.

Am reținut, dintre premierele radiofonice ale ultimei perioade, și **Pămîntul** de Pavel Dan în dramatizarea lui Ștefan Hagimă și regia artistică a lui Cristian Munteanu. Un material dramatic dens, tensionat, o figurare expresivă a ideilor, preocuparea statornică de a circumscrie cronologic și geografic acțiunea, de a fixa tipologii, destine, modele de existență, în trăsături individualizate dar și în semnificațiile lor mai largi, de ordin social și istoric. Dintre interpreți notăm pe: Leopoldina Bălănuță, Gheorghe Cozorici, Monica Ghiuță, Rodica Țuțianu, Emil Liptac.

Cristina DUMITRESCU

● Un excelent caiet-program oferă Teatrul „C. I. Nottara” (sub redacția Doinei Papp) pentru Ultimul bal de Ion Brad și Dan Micu, după Pădurea spinușoară de Liviu Rebreanu. Măturistii interesante ale romancierului, emoționante scrisori și fotografii

ale lui Emil Rebreanu (devenit Apostol Bologu în carte), aprecieri și referiri critice din epoca interbelică (semnate de Mihail Dragomirescu, Eugen Lovinescu, Perpessicius) și mai recente (Șerban Cioculescu, Ov. Crohmălniceanu, Al. Piru, Edgar Papu, Ion

Vlad), facsimilul primei pagini a manuscrisului romanului și alte contribuții esențiale pentru aprofundarea spectacolului (cuvîntul lui Ion Brad și Dan Micu), schițe de decor și costume) — dau acestui caiet de sală un caracter exemplar.

cînsti și împingăți tradiția acestui așeză-
mint, cu adevărat deschizător de dru-
muri, cum bine spui, în afară de faptul
că sîntem atenți la ce fel de teatru facem,
ne cultivăm vocația de a păstra a-
mintirea înaintașilor. Această scenă a
fost locul de grea și de amară vamă prin
care și-au trecut viața ațiția mari actori,
dar și cerul pe care au văzut steaua cea
bună a teatrului românesc. Numai gîndindu-ne la ei, rostul nostru ni se pare
mai sigur, și misiunea, mai limpede și
mai înălțătoare. Minunata **Căruță cu pa-
iațe** e din ce în ce mai încărcată cu um-
brele celor ce au fost marii actori ai Ia-
șilor și ai țării, cu noi, cu cei care vin,
vehicol fabulos, călătorind mereu spre
miezul spiritualității românești, acolo
unde se desăvîrșesc marile construcții
ale binelui și ale frumosului.

— **Mă întreb de ce n-am avea un spec-
tacol cu Căruța cu paiațe?**

— Întrebarea ta e dulce și frumoasă
ca o dorință. Și cred că teatrul nostru
poate răspunde printr-un spectacol la fel
de dulce și frumos.

— Acum, cînd ai implinit cincizeci de
ani, ce-ți spui ție însuși? Ești mulțumit
de tine sau nu tornai? La această vîrstă,
„motoarele” încep să-și reducă funcția,
sau funcționează la puterea maximă?
Sentimental sau rațional, cum percepi
timpul?

— Răspunsul e că nu știu ce să-ți răs-
pund. Sau, dacă trebuie neapărat, mă
așez cam pe la mijlocul distanței dintre
nu și da, adică acolo unde m-au și găsit
întrebările tale. Și ale mele. Timpul?
Sentimental, aș pune mîna pe chitară și
ți-aș zice vreo cîteva romanele! Și, ime-
diat, dinspre partea cealaltă, ți-aș recita
„Cineva, luînd din mormanul de timp /
Un pumn de clipe / M-a pus să le nu-
măr, / Să le soriez anume — cele inari, /
Cele mici, cele seci, cele pline, / Rele,
bune, / Și cînd de numărat am sfîrșit, /
Am tras linia, / Săcoteala ieșise bine, /
O singură greșală-i-am săvîrșit / Mă
numărasem pe mine”.

**Convorbire realizată de
Ștefan OPREA**

● Teatrul de Nord din
Satu Mare oferă spectatorii-
lor săi de la secția română
Revelion la baia de aburi
de Braghinski și Reazanov
(regia — Mihai Raicu).
Bietul meu Marat de Ar-
buzor (regia — Kovacs Fe-
renc) și spectacolul de stu-
dio Treziți-vă în fiecare di-
mineață de Teodor Mazi'u
(regia aparține actorului
Gavril Pantea, care este și
interpret, alături de Erőş
Carol); la secția maghiară
după Titanic-vals de Tudor
Muşatescu (în regia actoru-
lui Paraszka Mikos), ur-
mează comedia lui Mihos
György Un caz dificil (re-
gia — Kovacs Adam), ti-
picalul Cabaret literar-
muzical pentru revelion.

★

● În buna tradiție a
zaletelor de sală cu dublă
funcționalitate (program și
afiş) realizate de Teatrul
Mic în ultimii ani, se în-
scrie și cel de la recenta
premieră O femeie drăguță,
cu o floare și ferestre spre

nord de Eduard Radzinski
redactor — Doina Saiciuc,
grafician — Traian Filip).
Eleganța prezentării grafice
și conținutul ambiantal si-
tuează această publicație
în rîndul celor exemplare
în domeniul respectiv.

★

● Conținut judicios (re-
dactor Luminița Variam),
grafică admirabilă (prezen-
tare artistică Radu Dan) —
întă caracteristicile calita-
tului-program al spectacolului
Secretul familiei Posket de
la Teatrul „Bu.andra” Ex-
cesivul puritanism, confor-
mismul burghez, prejude-
cățile sociale ale Angliei
victoriene (de fapt, cana-
vaua piesei) sînt ridiculizate
de condeie alese (John
Galsworthy, G. K. Chester-
ton, André Maurois, Mi-
hnea Gheorghiu).

★

● După Romeo și Julieta
la Mizil de George Ranetti
în regia lui Mihai Mălai-

mare (botoșănean de ori-
gină, teatrul „Mihai Emi-
nescu” din Botoșani prepa-
tește Slugă la doi stăpîni
de Carlo Goldoni, în regia
studentului Laurian Oniga
care a mai montat pe ace-
eași scenă, cu deosebit suc-
ces, Cercul în patru colțuri
de Valentin Kataev). Se așteaptă
startul colaborării
cu Alexu Visarion, originar
de pe acele meleaguri.

Cu sprijinul semnăturilor
lui George Călinescu, Tudor
Arghezi, Virgil Brădăteanu,
Vicu Mindra — dar și al
actualei directoare a tea-
trului, poeta Lucia Olaru
Nenati, și al semnatarului
regiei, Mihai Mălaimare,
caietul de sală al reprezen-
tației Romeo și Julieta la
Mizil are un conținut a-
tractiv și mai ales util.
Respectivul caiet vine în
sprijinul spectatorului con-
temporan pentru a putea
stabilii cotele valorice ale
lucrării dramatice și ale
scriitorului — pe nedrept
uitat. Din păcate, condițiile
grafice ale tipăriturii lasă
de dorit.

teatru fiindcă îmi plăcea prea mult ca să consimt cu inimă ușoară la mutilarea mai totdeauna a operei cu concursul masiv al regizorului, al actorului și... al publicului. Un spectacol scenic, cu foarte rare excepții e un compromis. Prefer teatrul pur adică citit; ceea ce-mi permite rara incintă a unui vis realizat".

1939

Anuarul Reuniunii muzicale-dramatice „Ciprian Porumbescu” Suceava pe anul administrativ 1938/39 alcătuit de Ștefan Pavelescu. Suceava. Format 16 X 23. Editura Reuniunii. Tip. Herman Beiner. Cota B.A.R. P I 16843.

Alături de cartea lui Victor Moraru și Ștefan Pavelescu **Istoricul Reuniunii muzicale dramatice „Ciprian Porumbescu” din Suceava (1903—1939), Suceava, 1939. Anuarul este sursă documentară de prim rang pentru cunoașterea vieții artistice a Bucovinei.**

Idem, pentru anul administrativ 1939—1940.

Spectacolul. Revistă de artă. București, 19 martie 1939 — 22 decembrie 1940. Săptăminal. Format variabil. Redactor Ion Anestin. Tip. Vremea, str. Carol 10. Cota B.A.R. P. I IV 18353. Colaboratori: Mircea Ștefănescu, V. I. Popa, Ion Anestin. Ion Pas, Tudor Mușatescu etc.

În „formatul de buzunar” (1939), săptăminalul se vrea „revista omului grăbit”, dornic să citească informații concise și cronici concentrate. Apoi, în format de ziar (1940), Ion Anestin redactează un bazar artistic pentru cititorul obișnuit să deschidă ziarul la siestă.

Ionuț NICULESCU

NOTĂ

Catalogul cronologic al presei teatrale românești a fost găzduit cu generozitate în paginile revistei „Teatrul” începând din luna octombrie 1985. Periodicul de specialitate omagia în acest chip împlinirea unui veac și jumătate de când marele Heliade Rădulescu a scos înția noastră revistă de teatru (singurul ecou aniversar!).

În redactarea catalogului, n-am putut beneficia de nici o evidență a presei românești de după războiul Întregirii; la fel, marile noastre biblioteci n-au bibllografiat complet „foile volante” (program de sală, afișe etc.). De aceea, pentru secțiunea 1940—1956 a catalogului nostru, documentarea s-a dovedit a fi nebanuit de dificilă, fapt pentru care întrerupem o vreme imprimarea indicelui presei teatrale românești.

I. N.

● Am primit recent la redacție două caiete-program pentru Ionești de Platon Pardău și Plouă la Sovata de M. R. Iacovan — premiere ale secției române a Teatrului de Stat din Oradea. Amintiri și declarații ale autorilor, o profesie de credință edificatoare pentru evoluția artistică a regizorului Dan Alecsandrescu, spirituala evocare a teatrului școlar orădean de-acum 50 de ani (semnată Traian Blajovici), fragmente bine selecționate din cronici, eseuri, lucrări de referință — ce întregesc imaginea pieselor reprezentate — sînt cîteva dintre filele acestor publicații deosebit de utile spectatorului. Amuzantă și sugestivă, coperta Adrianel

Grand pentru Plouă la Sovata. Grijă plină de căldură pentru public se degajă atît din articolele-în-drumar, scrise cu vocație didactică de secretara literară Elisabeta Pop (redactor al ambelor caiete), cît și din dialogul permanent cu omul din sală — prin intermediul unor anunțuri stimulative (lista cîștigurilor concursului organizat de teatru, titlurile spectacolelor „în pregătire” etc.).

★

● Teatrul Național din Cluj-Napoca, după ce a realizat Îmblînzirea scorpiei (regia — Mihai Măniușu, scenografia — T. Th. Ciupe, în rolurile principale — Miriam Cuibuș și Anton Tauf), are în pregătire Cvadratura cercului de V. Kataev (în regia acto-

rului Dorel Vișan, scenografia — Dorina Șortan), un recital de poezii al actriței Melania Ursu (regia — Mihai Măniușu), Avram Iancu de Lucian Blaga (în regia studentului Tudor Chirilă — ca examen de absolvire) și comedia dramaturgului clujean Viorel Cacoveanu Mă propun director (regia — Tompa Gabor).

★

● Semnalăm cu plăcere apariția unui nou volum de versuri, „Șoimul de iarnă”, al actorului-poet Ștefan Radoff. Talentatul actor a debutat cu volumul „Cască de foc” (1972), după care au urmat „Iris” (1976) și „Statui în iarbă” (1983).